

С Т А Н О В И Щ Е

от проф. Даниела Дашева, дн за качествата на дисертационния труд на

” ПРИЛОЖЕНИЕ НА ВАРИАБИЛНОСТТА НА СЪРДЕЧНАТА ЧЕСТОТА ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ВЕГЕТАТИВНАТА СЪРДЕЧНА РЕГУЛАЦИЯ ПРИ СПОРТИСТИ”

за придобиване на образователната и научна степен „Доктор” от гл.ас.

Петър Александров Сомлев

Актуалност и значимост на проблема.

Изследването на сърдечната честота от много време привлича вниманието на различни учени-изследователи като своеобразен интегрален показател и носител на богата информация за промените, които настъпват в организма при системно практикуването на спорт.

Проучванията върху вариативността на сърдечната честота за установяване на вегетативната сърдечна регулация при спортисти приемам за актуален проблем при оценката на адаптационните процеси в условията на тренировъчни натоварвания. Подобно изследване се осъществява за първи път у нас.

В този смисъл дефинираната хипотеза е адекватна и определя значимостта на поставения за изследване проблем.

Оценка на резултатите и приносите на дисертационния труд.
Задълбоченият анализ на рецензирания научен труд ни дава основание да определим обща положителна оценка на разработката,

произтичаща от обективните ѝ достойнства. Аргументите за това становище са следните:

1. На базата на солидна литературна справка (наши и чужди източници) е направен системен критичен анализ на произхода на вариабилността на сърдечната честота, като са разкрити предимствата ѝ в сравнение с други методи за изследване, както ѝ приложението и при спортисти.

2. Правилно подбраната и реално приложена методика за многостранното изследване на вариабилността на сърдечната честота. Заедно с това е необходимо да подчертая, че методиката за анализ и обработката на изследваните параметри на сърдечната честота се отличава с реална коректност и обективност, което неминуемо повишава достоверността на получените резултати.

3. За принос приемам установената информационна стойност на сърдечната честота за оценка на вегетативните промени, които настъпват в организма на спортисти, което същевременно се явява количествено дефиниран научен принос в теорията на адаптацията в спорта.

4. За научен принос също така приемам установеното влияние на двукратна последователна промяна в положението на тялото върху вариативността на честотата при тренирани и нетренирани лица.

5. Положителна оценка заслужава и фактът, че методът на ВСЧ се препоръчва за изследване на особеностите на вегетативната сърдечна регулация, както при представители на спортове за издръжливост, така и при представители на спортове със смесена физиологична характеристика.

Критични бележки.

На фона на цялостното ми положително отношение към представеният дисертационен труд имам и някои критични бележки в дух на конструктивизъм. Като например ненужното раздробяване на целта и по-скоро хипотетичния характер; определени претенции могат да се отправят и към определените 4 основни задачи; твърде много експериментални изводи, които могат да се сведат да 6 основни.

Представени са 6 публикации и абстракти от участие в научни форуми у нас и в чужбина.

Заключение.

Представеният дисертационен труд е строго специфично и достатъчно задълбочено научно изследване по важен за теорията и практиката на спортната тренировка проблем. Написан е на добър научен стил, онагледяването е адекватно, информативно и съвременно. Въз основа на изложените съображения с убеденост предлагам на уважаемите членове на научното жури да присъдят на гл.ас. Петър Александров Сомлев, образователната и научна степен „доктор“.

17.12.2012 г.

проф.Д.Дашева, дн

София